

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
FAKULTA TĚLESNÉ KULTURY

Analýza herního projevu hráčů sledge hokeje
(bakalářská práce)

Autor: Vojtěch Štěpnička

Vedoucí práce: Doc. Mgr. Martin Kudláček, PhD.

Olomouc 2011

Bibliografická identifikace

Jméno a příjmení autora: Vojtěch Štěpnička

Název bakalářské práce: Analýza herního projevu hráčů sledge hokeje

Pracoviště: Katedra aplikovaných pohybových aktivit, Fakulta tělesné kultury
Univerzity Palackého v Olomouci

Vedoucí: Doc. Mgr. Martin Kudláček, PhD.

Rok obhajoby: 2011

Abstrakt: Cílem této bakalářské práce bylo pilotně ověřit systém pozorování a evaluace herních dovedností hráčů sledge hokeje v českých podmínkách a s pomocí tohoto systému provést analýzu herních projevů hráčů národní reprezentace České Republiky ve sledge hokeji. Celkem bylo hodnoceno jedenáct hráčů české národní reprezentace pomocí pozorovacího protokolu, v osmi dílčích herních dovednostech a vypočítáno celkové skóre každého z nich. Použití tohoto dokumentu spolehlivě a objektivně posoudilo jednotlivé herní dovednosti a v konečném hodnocení stanovilo lepší a horší hráče. Zároveň se prokázalo, že je možné navrhnout evaluaci hráčů sledge hokeje v mistrovské soutěži.

Klíčová slova: sledge hokej, národní reprezentace, herní projev, herní dovednosti, pozorovací protokol

Souhlasím s půjčováním závěrečné písemné práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical Identification

Author's first name and surname: Vojtěch Štěpnička

Title of the thesis: Analysis of playing demonstration of the ice sledge hockey players

Department: Department of Adapted Physical Activities, Faculty of Physical Culture, Palacky University in Olomouc

Supervisor: Doc. Mgr. Martin Kudláček, PhD.

The year of presentation: 2011

Abstract: The aim of this bachelor thesis was to accomplish a pilot verification of the system of observation and evaluation of playing skills of the ice sledge hockey players in Czech conditions and with the aid of this system to accomplish analysis of the playing skills of the Czech National team players. In total, eleven players of the czech national team were assessed with using observation protocol in eight partial playing skills and calculated the total score of each of them. Use of this protocol reliably and objectively evaluated individual playing skills and in final assessment determined better and worse players. There was also demonstrated that it was possible to propose the evaluation of the ice sledge hockey players in league.

Key words: sledge hockey, national team, playing demonstration, playing skills, observation protocol

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně pod vedením vedoucího Doc. Mgr. Martina Kudláčka, PhD., uvedl jsem všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 28. dubna 2011

Děkuji vedoucímu práce Doc. Mgr. Martinovi Kudláčkovi, PhD., za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce.

Obsah

1. ÚVOD.....	8
2. SLEDGE HOKEJ	9
2.1 Historie.....	9
2.1.1 Sledge hokej ve světě.....	9
2.1.2 Sledge hokej v České Republice.....	10
2.1.3 Český národní tým	11
2.2 Pravidla	13
2.3 Vybavení.....	14
3. KLASIFIKACE	18
3.1 Amputace dolních končetin	18
3.2 Dětská mozková obrna (DMO).....	18
3.3 Ochrmnutí po poranění míchy	19
3.4 Rozštěp páteře.....	19
3.5 Infekční obrna	20
4. HERNÍ DOVEDNOSTI	21
4.1 Lední hokej	21
4.2 Sledge hokej.....	23
5. CÍL STUDIE.....	25
6. METODY VÝZKUMU	26
6.1 Participanti	26
6.2 Použití pozorovacího protokolu.....	27
6.3 Postup (pozorování).....	28
7. VÝSLEDKY	29
8. DISKUZE A ZÁVĚR	41
9. SOUHRN	43

10. SUMMARY	44
11. REFERENČNÍ SEZNAM	45
12. SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ	47
13. PŘÍLOHY	48

1. ÚVOD

Sledge hokej je jeden z nejrychleji se rozvíjejících sportů pro tělesně handicapované sportovce, který je obdobou a přímým následovníkem ledního hokeje se speciálními úpravami a vybavením pro potřeby tohoto sportu. O sledge hokeji bylo napsáno a publikováno již mnoho knih, článků, odborných pojednání i bakalářských a diplomových prací zaměřujících se na nejrůznější aspekty, které slouží k poznávání, propagaci sledge hokeje pro širokou veřejnost či vědeckých prací sloužících, jako instrument pro odborníky v dané oblasti.

Bakalářské a diplomové práce, ze kterých jsem částečně čerpal inspiraci a informace se zabírají sledge hokejem z historického hlediska, vývojem sledge hokeje v České republice a ve světě, výzkumem herních projevů hráčů v domácí lize či sledge hokejem jako paralympijským sportem, žádná se však nezaměřuje na českou sledge hokejovou reprezentaci, která vznikla roku 2002, a které stále chybí podrobná analýza hodnotící hráče a jejich dovednosti v běžných herních situacích. V této práci se zaměřuji na analýzu herních dovedností hráčů sledge hokeje v české reprezentaci, která hodnotí dílčí aktivity hráčů během domácích i mezinárodních zápasů a jako celek poté dává podrobný přehled jednotlivých hráčů o jejich výkonnosti a plnění herních činností v daných oblastech.

Může také sloužit jako pomůcka pro trenéry a realizační tým české reprezentace, aby získali ještě detailnější přehled o hráčích a na jeho základech popřípadě zlepšovat jednotlivé úkony, které v analýze vyšly jako nevyhovující či průměrné. Jedním z dalších důvodů této práce je velmi dobrá dostupnost na zápasy české sledge hokejové reprezentace, která se účastní mezinárodních turnajů v zahraničí, ale i mnoha domácích zápasů a turnajů, což mi umožnilo získat cenný materiál pro podrobnou analýzu, stejně jako ochota trenérů i celého realizačního týmu spolupracovat na podobných projektech, které mohou vést k důležitým informacím a ke zlepšení celkového herního projevu.

2. SLEDGE HOKEJ

Sledge hokej je obdobou ledního hokeje pro tělesně postižené sportovce. Jedná se o dynamicky se rozvíjející, fyzicky i psychicky velmi náročný sport pro sportovce s nejrůznějšími druhy postižení, který se v současné době hraje již v patnácti zemích po celém světě. Dle pravidel IPC (International Paralympic Committee) mohou sledge hokej provozovat pouze hráči s trvalým postižením dolní poloviny těla v takovém rozsahu, které jim znemožňuje bruslení a tudíž i hraní ledního hokeje. Ve sledge hokejovém slangu se takzvaně hovoří o splnění minimálního postižení, respektive klasifikační prohlídce, kterou absolvuje každý potenciální hráč u speciálně vyškoleného, mezinárodního a certifikovaného klasifikátora. Sledge hokej se hraje na běžné ledové ploše bez výraznějších změn v pravidlech oproti lednímu hokeji, avšak s pozměněným vybavením. Hráči se po ledě pohybují na speciálně upravených saních, které jsou přesně uzpůsobeny danému jednotlivci a jeho typu handicapu. Pro samotné uvedení hráče do pohybu jsou využívány speciální hole opatřené kovovými bodci na horní straně, které slouží k odpichování, spodní část má tvar podobný hokejové čepeli a slouží k manipulaci s pukem. Ostatní výstroj je stejná nebo velmi podobná té, která se používá v klasickém ledním hokeji (ČSTPS, 2010; Lacina, 2004)

2.1 Historie

V této kapitole se zaměřím na vznik samotného sledge hokeje ve světě i v České Republice, na jeho krátkodobou historii včetně hlavních milníků, jeho prvopočátky a následný vývoj.

2.1.1 Sledge hokej ve světě

Sledge hokej vznikl počátkem 60. let ve Švédském rehabilitačním středisku skupinou tělesně postižených sportovců, kteří chtěli dál pokračovat v hraní hokeje i přes své postižení. Z kovového rámu sestrojili speciální sáně „sledge“, na které připevnili nože z bruslí a jako hokejky sloužily řídítka z jízdního kola. Navzdory počátečnímu úpadku zájmu bylo roku 1969 ve Švédsku již pět týmů, ve kterých hráli společně s postiženými sportovci i hráči bez postižení. Stejný rok byl i svědkem prvního mezistátního zápasu mezi týmy Švédska a Norska a tyto souboje se odehrávali i během příštích deseti let. Roku 1981 byl založen tým Velké Británie a krátce po něm, roku 1982 tým Kanady. V devadesátých letech následovaly týmy Spojených států

amerických, Estonska a Japonska. První exhibiční sledge hokejové utkání na paralympijských hrách proběhlo roku 1967 ve Švédském Örnköldsviku, avšak do programu zimních paralympijských her se sledge hokej dostal až za dlouhých osmnáct let v norském Lillehammeru v roce 1994. Týmy, které se zúčastnily těchto paralympijských her i nadále dominovaly v mezinárodních soutěžích, tímto aktem se nicméně sledge hokej se dostal do širšího podvědomí a po paralympijských hrách v Japonském Naganu se mezi země hrající sledge hokej přidaly také Korea, Nizozemí, Německo, Rusko, Dánsko a konečně na přelomu tisíciletí i Česká Republika (Crockatt, 2011)

2.1.2 Sledge hokej v České Republice

Počátky sledge hokej v České Republice rozhodně nebyly jednoduché, a to proto, že nebylo dostupné vybavení a současně tento sport nebyl dostatečně v podvědomí. Osobnost, která se zásadně zasadila o rozvoj sledge hokeje na našem území je Mgr. Roman Herink, jenž se po zhlédnutí záběrů z paralympijských her v Naganu rozhodl ve spolupráci s Fakultou aplikovaných pohybových aktivit založit sekci APA s oddílem sledge hokeje. První tým tělesně handicapovaných hokejistů vznikl ve zlíně roku 1999 a byl pojmenován po stávajícím hokejovém mužstvu – sedící medvědi.

„Ještě v dubnu 1999 se na území ČR nacházely slovy 4 kusy sledge hokejových saní, z toho jeden rám jsme si přivezli z Amsterdamu, jeden vznikl v dílně jednoho výrobce sportovních pomůcek pro tělesně postižené v druhé polovině 90. let podle „Lillehammerského“ vzoru, ty zbylé dva na koleně v garáži. Takto amatérsky byly zajištěny i první hokejky. Pro ten úplný začátek to bylo vše. Na vánoce 1999 jsme dostali od tuzemského výrobce VHV OPUS výstroj pro 10 hráčů, OKULA darovala přilby, oděvní družstvo Horácko ušilo první sadu dressů. Takto vybaveni jsme „začali hrát“. Ale hlavně – stali jsme se noční kočující společností, využívající závěrečných provozních hodin zimních stadionů v širokém okolí (bez ohledu na bariérovost), nezřídka i volných venkovních ploch“ (Herink, 2003, 1).

První zkušenost českých sledge hokejistů proběhla roku 2001 na turnaji v Malmö a tento rok společně s rokem 2002 byly rozhodující pro vývoj českého sledge hokeje. Byla zřízena sportovně technická komise (STK) pro nábor nových hráčů a založení nových klubů. Od tohoto roku přibýly ke zlínským hokejistům týmy Olomouce a

Kolína. V posledních pěti letech došlo k výraznému rozvoji sledge hokeje a česká liga se postupně ustálila na šesti týmech, které spolu hrají systémem každý s každým. Jsou to týmy Karlových Varů, Sparty Praha, Zlína, Českých Budějovic, Kolína a Olomouce, která se bohužel v letošní sezoně odhlásila, a nahradil ji tým Studénky. Právě na výše uvedeném názorném příkladu výměny klubu Studénky za klub Olomouce, lze charakterizovat jistý neduh celého procesu vzniku nových klubů, který v několika historických případech znamenal pouze štěpení již etablovaného klubu a ne faktický vznik klubu zcela nového. V této souvislosti může být příslibem do budoucna tým Pardubic, který vzniká z velké většiny na zcela nových základech. To je ten správný způsob rozvoje, zajišťující silnější fundament, větší konkurenci a tudíž i větší ambice tohoto sportu v blízké budoucnosti nejenom u nás, ale i na mezinárodní úrovni (ČSTPS, 2011).

2.1.3 Český národní tým

Česká reprezentace postupně vznikala a rozvíjela své koncepce za podpory několika subjektů. V první řadě Českého svazu tělesně postižených sportovců (2002), později České sledge hokejové asociace (2004) a na samém konci Českého svazu ledního hokeje (2005), který sledge hokej přijal jako součást své hokejové komunity

„V srpnu 2002 se hráči Kolína, Zlína a Olomouce sešli na rozvojovém soustředění ve Zlíně s cílem vytvořit podmínky pro přípravu státní reprezentace sledge hokeje. Byla zvolena forma přípravy pomocí krátkých intenzivních víkendových soustředění a v závěru roku jsme uspořádali tři taková soustředění. Mohli jsme je uskutečnit díky pochopení Českého svazu ledního hokeje, který nás finančně podpořil, a také díky podpoře města Pardubice, které nám při pořádání soustředění vyšlo vstříc“ (Kudláček, 2007).

Hned v dalším roce se česká reprezentace účastnila mezinárodního turnaje v Uherském Hradišti, kde se pokoušela kvalifikovat na mistrovství světa, avšak čeští hráči neuspěli. Získali cenné zkušenosti, které prodali na prvním mistrovství Evropy roku 2005, pořádaném na nově vybudovaném stadionu ve Zlíně, jenž se vyznačoval bezbariérovým přístupem a čeští sledge hokejisté skončili na čtvrtém místě. Roku 2006 se Česká reprezentace účastnila kvalifikačního turnaje na zimní paralympijské hry do Turína, pořádaném ve Švédsku, kde skončila na druhém místě po smolném zápase s Velkou Británií a na paralympijské hry se neprobojovala. S odstupem času lze definovat zásadní zlom v systému přípravy a přístupu k reprezentaci jako takové. Vstupem sledge

hokejové menšiny do struktury ČSLH a obsazením trenérského postu bývalým profesionálním hokejistou Tomášem Zelenkou, se otevřely doposud nevyužívané finanční a materiálové zdroje, které znamenaly pro reprezentační výběr daleko širší možnosti. Dalším nezbytným faktorem byl již zmiňovaný rozvoj sledge hokeje v letech 2005 a 2006, který dodal reprezentační základně novou vlnu mladých a nadějných handicapovaných hokejistů. Kvalitní zázemí, tvrdá fyzická příprava a mnoho hokejových zkušeností se zanedlouho proměnily v první úspěchy na mezinárodní scéně, respektive stříbrnou medailí z Mistrovství Evropy v italském Pinerolu na podzim roku 2007. Ještě téže sezóny se reprezentace znovu předvedla ve výborném světle při účasti na Mistrovství světa v Bostonu 2008, kde si díky brance Michala Geiera několik málo minut před koncem rozhodujícího zápasu zajistila druhé místo a tolik kýžený postup do prestižní skupiny „A“. Rok 2009 byl významný pro Českou republiku i pro reprezentaci, jelikož se v Ostravě pořádalo historicky první Mistrovství světa na našem území, kde česká sledge hokejová reprezentace skončila při domácí premiéře na pátém místě (Kudláček, 2009).

Hned příští rok se naši sledge hokejisté zúčastnili prvních paralympijských her ve Vancouveru, kde obsadili při své premiéře 5. Místo a završili tak úspěšnou čtyřletou etapu českého sledge hokeje. Zatím posledním úspěchem našeho výběru byla stříbrná medaile z Mistrovství Evropy pořádané letos ve Švédsku (Zelenka, 2010).

V samotném závěru této kapitoly bych chtěl prezentovat výňatek z marketingových materiálů České sledge hokejové asociace, vytvořený generálním sekretářem, který ve své době formuloval téměř nereálné cíle české reprezentační selekce. Obrovským úsilím všech zúčastněných, ligovými kluby počínaje, přes vynikající přístup hráčů a realizačního týmu, až po partnery konče, se těchto met podařilo dosáhnout, a tudíž můžeme českému sledge hokeji zaslouženě přiřadit punc světové špičky.

Strategie ČSHA na období 2006 až 2010

Vrcholem celého čtyřletého období jsou Paralympijské hry v roce 2010 v kanadském Vancouveru. Účast na této světové sportovní akci je naším dlouhodobým cílem a zároveň největší motivací. Samozřejmě, že se nejedná o jednoduchý úkol, ale vzhledem k našim loňským mezinárodním výsledkům se tento cíl jeví jako reálný. Naši dlouhodobou strategii lze rozdělit do několika na sebe navazujících fází, které bychom chtěli plnit postupně:

2007 – připravit se na mistrovství světa skupiny B

2008 – uspět na mistrovství skupiny B a postoupit do skupiny A

2009 – umístit se do šestého místa výsledkové listiny skupiny A

2010 – účast na Paralympijských hrách

Zdroj: (Zelenka, 2004)

2.2 Pravidla

Pravidla sledge hokeje jsou velmi podobná pravidlům hokejovým s určitými modifikacemi pro potřeby tohoto sportu. Největší rozdíl oproti klasickému lednímu hokeji, je v pohybu po hrací ploše, pro který hráči využívají speciálně upravených saní (sledge) a hokejek, jež slouží k manipulaci s pukem i k odpichování a samotnému pohybu (Kudláček, 2008).

Hrací doba je stanovena na 3 x 15 minut s dvěma patnáctiminutovými přestávkami. Na soupisce může být maximálně 15 hráčů a při samotné hře je na ledové ploše standardní počet hráčů, stejně jako v ledním hokeji, tedy dva obránci, tři útočníci a jeden brankář. Hrací plocha má dle IIHF rozměry normální ledové plochy používané pro lední hokej s možností přístupu na hráčské a trestné lavice pomocí rampy či snížené úrovně těchto prostor na úroveň ledu. Tyto prostory jsou pokryty povrchem, na kterém se hráči mohou pohybovat na saních (sledgích) a hrazení je vyrobeno z průhledného materiálu, aby měli volný výhled na ledovou plochu. Tato varianta uspořádání hráčských a trestných lavic je pro sledge hokej ideální, avšak je použita pouze na novějších nebo bezbariérových stadionech. Není-li stadion bezbariérový a vstup na hráčské a trestné lavice je vyvýšen, hráči sedí přímo na ledě před hráčskými lavicemi,

odkud vyjíždějí na led při střídání. Stejný systém funguje i u trestných lavic, kde hráč sedí také přímo na ledě (IPC, 2009).

Dle pravidel IPC (mezinárodní paralympijský výbor) musí hráč splňovat podmínku minimálního postižení, což je nutné, aby sledge hokej mohl hrát. Hlavním principem je, že sportovec musí mít trvalé postižení na spodní polovině těla a to v takovém rozsahu že:

1. je to zřejmé a snadno rozpoznatelné
2. znemožňuje bruslení a hraní ledního hokeje

Minimální postižení.

Amputace	- v kotníku
Paréza	- ztráta min. 10 bodů na obou DK ve funkčním svalovém testu
Kloubní mobilita	- ankylóza v kotníku (nepohyblivost způsobená srůstem kostí) - extenční defekt alespoň 30° nebo ankylóza v kolenním kloubu
CP	- křečovitost odpovídající funkčnímu profilu CP7
Zkrácení DK	- minimálně o 7 cm

(IPC, 2009)

Sledge hokej je určen převážně pro tělesně postižené sportovce, ale není to podmínkou. Dle pravidel ČSHL může být v týmu až 5 zdravých hráčů, kteří musí být označeni viditelným proužkem na helmě a při zápase mohou být na ledě ve stejný moment pouze dva (Kubát, 2008).

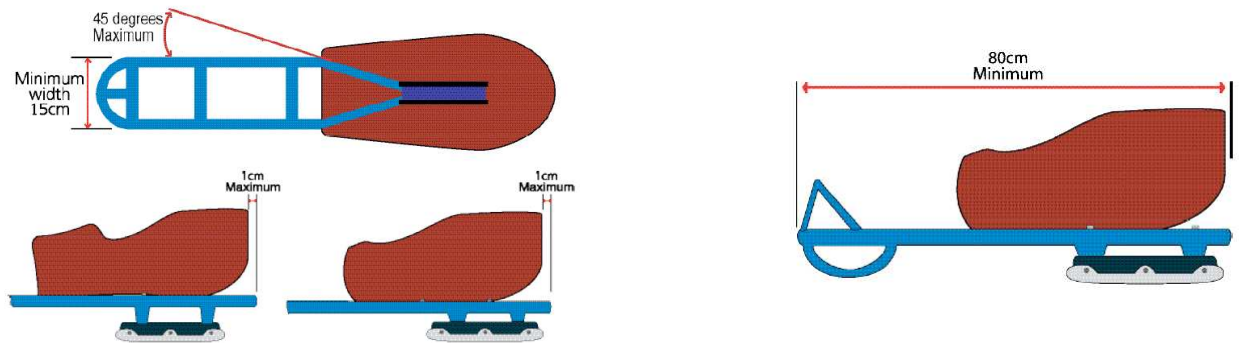
2.3 Vybavení

Hráči sledge hokeje používají standardní výstroj hráčů ledního hokeje, s povinností používat chránič obličejové masky a hrdla, rukavic, chráničů holení, loktů a ramen během zápasu i při rozvičce. Veškeré vybavení musí být certifikováno a schváleno IPC. Povinnost používat chránič obličejové masky a hrdla je zřejmá, protože hráči sedí blízko ledu a riziko zranění pukem či ostrými hroty hokejky se výrazně zvyšuje. Nejvíce se výstroj liší u bruslí, místo nichž, používají hráči speciální sáně (sledge) a hokejek, které u sledge hokeje slouží pro pohyb na hřišti i pro samotnou manipulaci s pukem. (IPC, 2009)

Sledge:

a) Konstrukce rámu u sledge musí být vyrobena ze schváleného materiálu, což je: ocel, hliník, titan nebo hořčík a musí mít kulatý profil s průměrem od 1,5 cm až 3cm.

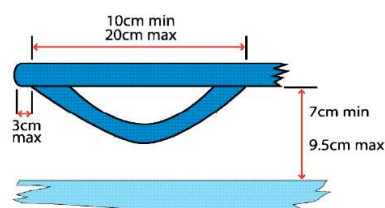
Obrázek č. 1 – Konstrukce sledge

Zdroj: (IPC, 2009)

b) Přední klouzák musí být umístěn na středu sledge a maximálně 3 cm od přední strany rámu. Dále musí udržovat přední stranu rámu ve výšce 7 až 9,5 cm. Může být vyroben z plastu nebo ze stejného materiálu jako rám sledge a musí mít válcovitý tvar s šířkou 1,5 až 3 cm.

Obrázek č. 2 – Přední klouzák

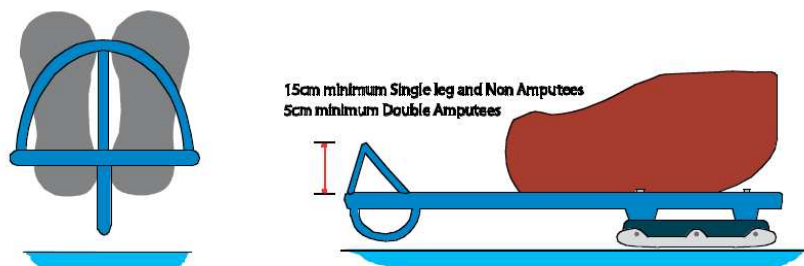
Skids **can not** be designed in the following styles:

Zdroj: (IPC, 2009)

c) Držák a ochrana nohou je povinná pro všechny hráče bez ohledu na typ postižení. Měl by být vyroben ze stejného materiálu s průměrem 1,5 až 3 cm. Držák musí mít minimální výšku 15 cm a 5 cm pro hráče s oboustrannou amputací.

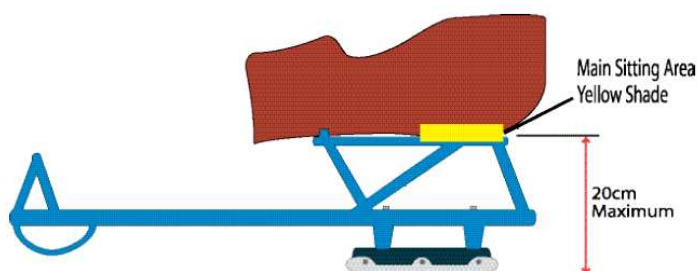
Obrázek č. 3 – Držák a ochrana nohou

Zdroj: (IPC, 2009)

d) Sedačka musí být vyrobena z vhodného materiálu a nesmí mít ostré hrany. Maximální výška spodní strany sedačky od ledu je 20 cm. Podložka v sedačce nesmí na výšku přesáhnout 5 cm.

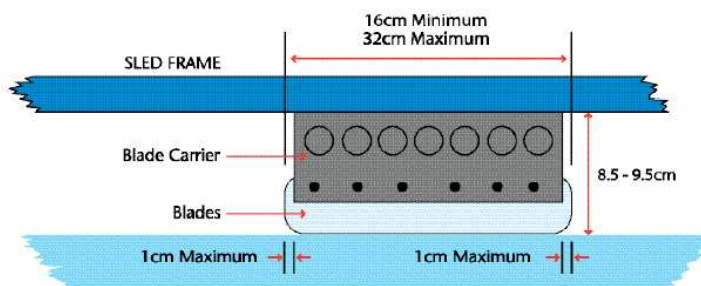
Obrázek č. 4 – Sedačka

Zdroj: (IPC, 2009)

e) Nože jsou umístěny paralelně pod sedačkou. Mohou být dva nebo jeden a jejich šířka není určena. Délka nožů je 16 až 32 cm a přesah za držák nožů je 1 cm.

Obrázek č. 5 – Nože

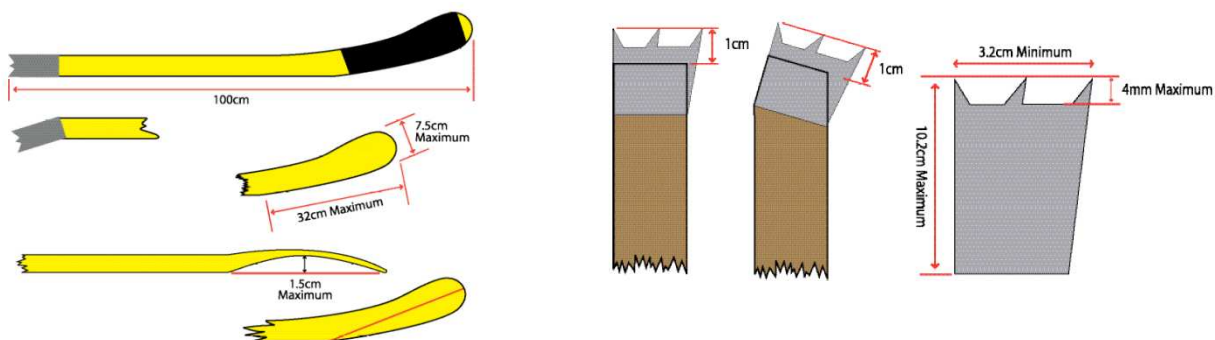

Zdroj: (IPC, 2009)

Hokejka:

Může být vyrobena ze dřeva či jiného, kompozitního materiálu s maximální délkou 100 cm, přičemž čepel nesmí přesahovat délku 32 cm a její prohnutí je maximálně 1,5 cm. Bodce na konci hokejky mohou mít maximální délku 4 mm a celá kovová část je dlouhá 10,2 cm. (IPC, 2009)

Obrázek č. 6 – Hokejka

Zdroj: (IPC, 2009)

3. KLASIFIKACE

Účelem klasifikace je spravedlivě rozdělit sportovce dle charakteristiky jejich postižení do soutěže, kde se setká se sportovci s podobným postižením. Klasifikace se neprovádí pouze u sledge hokeje, ale i u jiných sportů a podstatou je zaměřit se na vážnost sportovcova postižení, na funkční schopnosti a výkon.

Nejčastějšími typy postižení u sledge hokeje jsou amputace dolních končetin, dětská mozková obrna, ochrnutí po poranění míchy, infekční obrna a rozštěp páteře. Na základě těchto postižení, jsou velmi často hráči i vybíráni na určité herní posty (Kudláček, 2007).

3.1 Amputace dolních končetin

Amputací se rozumí odejmutí části nebo celé končetiny a jedná se o velmi závažný zásah do pohybových schopností. Nejčastějšími důvody vedoucí k amputaci končetiny jsou vážná poranění s poškozením důležitých cév či infekce, která může daného jedince ohrožovat na životě. Velmi častým důvodem pro amputace bývají také nejrůznější nehody (Sherril, 2004). Amputovány jsou též části, které nejsou nadále funkční a mohou omezovat dotyčného více, než adekvátní protéza. Amputovaní sportovci se řadí do devíti skupin (A1 –A9), přičemž pro potřeby sledge hokeje přicházejí v úvahu pouze první čtyři kategorie, tedy A1 – A4. Skupina A1 je oboustranná amputace nad kolenem, která většinou neumožňuje užívání protéz a je nutné používat vozík. A2 je jednostranná amputace nad kolenem, A3 oboustranná amputace pod kolenem a A4 jednostranná pod kolenem. Tyto všechny čtyři kategorie umožňují sportovcům hrát sledge hokej (Kudláček, 2007).

3.2 Dětská mozková obrna (DMO)

„Dětská mozková obrna je porucha hybnosti a vývoje hybnosti vzniklá v nejranějším vývojovém období. Je to neprogresivní onemocnění, ale ne neměnné. Mění se v úvojem a zrání“ (Lesný, 1989, 112).

Základní rozdělení DMO, dle faktorů, kteří se na jejím vzniku podílejí je prenatální, perinatální a postnatální. Jako prenatální faktory můžeme uvést onemocnění matky v těhotenství, infekční onemocnění, nedonošenost plodu nebo mnohačetná těhotenství ve vyšším věku. Předčasně narozené děti s porodní hmotností pod 2500 g tvoří 50% případů dětské mozkové obrny (Kraus, 2005). Perinatální faktory jsou

především obtížné porody např. klešťový porod, porod pánevním koncem apod. Postnatální faktory mohou být encefalitida, meningitida či vliv toxických látek, vše je vymezeno prvním rokem života.

DMO se rozděluje do tří základních kategorií, které jsou: nervosvalové, topografické a funkčně sportovní, která je dle CP ISRA rozdělena do kategorií od nejtěžších forem až po nejlehčí, C1 – C8. Tato klasifikace umožňuje sportovcům stejný výchozí bod a zajišťuje, aby sportovní výkon záležel na stupni trénovanosti, ne na stupni postižení (Kudláček, 2007).

3.3 Ochrnutí po poranění míchy

K tomuto typu postižení dochází při úrazech páteře, které nejčastěji vznikají při skoku do mělké vody a automobilových haváriích. Rozeznáváme zde několik typů ochrnutí podle výšky, ve které byla poškozena mícha, od lehčích po velmi těžké.

Poškození míchy v oblasti dolní bederní páteře je nazýváno pouřazová chabá paréza, při které dochází k neúplnému ochrnutí dolních končetin a jedinec s tímto postižením je většinou schopen chodit o francouzských holích.

Dalším typem ochrnutí je pouřazová paraplegie, která je způsobena poškozením míchy v hrudní a horní bederní oblasti. Osoby s tímto postižením mají ochrnuté dolní končetiny a bývají upoutáni na vozík.

Pouřazová kvadruplegie se vyznačuje ochrnutím všech čtyř končetin, přičemž dolní končetiny jsou ochrnuté úplně a horní v několika stupních. Tento typ postižení vzniká po poškození míchy v krční oblasti.

Sportovci, kteří utrpěli pouřazovou chabou parézu nebo paraplegii se mohou věnovat sledge hokeji, je-li u nich zachována funkčnost trupu a horních končetin. Naopak naprosto nevyhovující je sledge hokej pro kvadrupelgiky, jenž mají ochrnuty i horní končetiny (Centrum Paraple, 2004).

3.4 Rozštěp páteře

Rozštěp páteře patří mezi poruchy vývoje nervové trubice a jedná se o vrozenou vývojovou vadu, která se vyznačuje částečným vyhřeznutím míchy v oblasti bederní páteře, jeden nebo více obratlů se neuzavřou normálně a vzniká v nich mezera (Konečný, 2003). Toto vyhřeznutí se projevuje nádorovitým útvarem, který je pokrytý tenkou kůží, náchylnou na poškození, do které se snadno dostává infekce. Rozštěp páteře se dělí na tři základní druhy. Meningokéla, u které dochází k vyhřeznutí míšních

plen, meningomyelokéla, kde dochází k vyhřeznutí míšních plen i míchy a spina bifida occulta, která je nejmírnější formou a dochází zde k otevření oblouku obratlů, bez porušení míchy. Osoby s rozštěpem páteře bývají velmi často ochrnuti na dolní polovinu těla a mohou se proto věnovat nejrůznějším sportům na vozíku. Pro tyto osoby je vhodným sportem také sledge hokej (Kudláček, 2007)

3.5 Infekční obrna

Infekční obrna je virové onemocnění, které způsobuje nekrózu buněk v předních rožích míšních a postihuje i svaly. Dochází k nerovnoměrnému ochrnutí určitých svalových skupin, přičemž zdravé svaly přetahují ochrnuté na svou stranu, a v důsledku toho dochází k deformaci kostí a kloubů. Při infekční obrně jsou nejčastěji postiženy dolní končetiny a trup a ruce zůstávají plně funkční, což umožňuje osobám s touto diagnózou vykonávat sporty na vozíku společně s paraplegiky, stejně jako jízdu na upraveném kole nebo sledge hokej (Baboučková, n.d., Kudláček, 2007).

4. HERNÍ DOVEDNOSTI

V této kapitole se zaměřuji na porovnání herních dovedností v ledním hokeji a sledge hokeji, jejich podobnosti, rozdíly a důvody proč má smysl je hodnotit. Klasifikace herních výkonů hráčů slouží jako pomocný instrument pro trenéry, skauty a další z řad hokejových i sledge hokejových odborníků a má vypovídající hodnotu, ať už na individuální či týmové rovině. Při správné analýze herních dovedností získává dotyčný poměrně podrobný přehled o výkonnosti hráče i celku téměř na jakékoliv úrovni. V případě ledního hokeje existuje řada nástrojů, jak určit herní dovednosti hráčů, popřípadě je porovnat v konkurenci s jinými týmy nebo mezi sebou, protože lední hokej je znám odedávna a je jednou z nejznámějších her, které se věnuje miliony hráčů po celém světě. Sledge hokej, jako modifikace ledního hokeje pro tělesně postižené sportovce, ani zdaleka nedosahuje takové popularity jako hokej, ale v posledních dvaceti letech získal na oblíbenosti a věnuje se mu stále více handicapovaných sportovců. I sledge hokej, se stejně jako lední hokej, v mnoha zemích provozuje na profesionální úrovni, a je tudíž zapotřebí odborných analýz, které zhodnotí hráče v běžných herních situacích.

4.1 Lední hokej

„Všude kde se soutěží, jsou hledány nové a účinnější prostředky pro zlepšování a zkvalitňování výsledků. Konkurence povzbuzuje prudký vývoj, ale vyžaduje také stálý, precizní a progresivně vyšší výkon. To platí i pro lední hokej: dochází ke změnám ve hře i v samotném tréninkovém procesu. To se pochopitelně projevuje nejen v praxi, ale i v jejím teoretickém zobrazení – v odborné literatuře a terminologii, ať už jako postižení těchto změn, jejich vysvětlování, hledání příčin nebo jako předjímání budoucích vývojových trendů“ (Bukač, 1990, 5).

Lední hokej, jako nejrychlejší kolektivní hra na světě, je náročný na psychiku i fyzickou připravenost a vyžaduje stále nové trendy v taktické přípravě. Každý hráč ledního hokeje musí zvládat základní herní dovednosti takovým způsobem, aby byl přínosem pro tým, který tak může dosáhnout lepších výsledků. Bukač (1990) popisuje vývoj herních dovedností celého týmu i jednotlivců především v rozvoji biomotorických schopností – rychlosti a síly, které jsou nedílnou součástí moderního hokeje. Dřívější pojetí hokeje se mění současně s rozvojem síly a rychlosti. Taktiky, které se užívaly, přestávají být nadále funkční a nahrazují je nové, které vyhovují

moderním trendům, ať se jedná o útočnou či obrannou hru. Jedná-li se o kolektivní činnost hráčů, můžeme například zmínit dřívější improvizaci, která byla hojně využívána a vyznačovala se častým přihráváním s postupným útokem. Improvizace je v moderním hokeji nahrazena integrovanou hrou, v níž se nepravidelně střídá obrana a útok, a které naopak dominují rychlé útoky či protiútoky. Při hodnocení jednotlivců můžeme herní dovednosti rozdělit do tří hlavních odvětví, které poměrně přesně obsáhnou celkový pohled na hráče, jeho výkonnost a cit pro hru.

Prvním odvětvím, na které je kladen u hráčů velký důraz, je bruslení a s ním spojené další herní činnosti. Při pozorování se zaměřujeme na správně provedenou jízdu vpřed, která je základním pohybem v ledním hokeji a z níž se odvíjí téměř všechny další činnosti. Jízda vzad je důležitá především pro bránící hráče a ve hře je také hojně využívána. S těmito základními dovednostmi je spojeno také překládání vpřed a vzad, které slouží ke zrychlení pohybu a lepšímu vedení kotouče, zastavení z jízdy vpřed i vzad, rychlé starty dopředu a do stran či obraty a změny směru, sloužící ke klamání protihráčů a rychlý únik (Bukač, 1990).

Dalším významným odvětvím herních dovedností hráčů ledního hokeje je práce a manipulace s pukem, které můžeme rozdělit na několik základních prvků, které musí každý hráč bezpodmínečně zvládnout, chce-li dosáhnout dobrých výkonů a pozitivního hodnocení. Jedním ze základních prvků je přihrávání, které hráč může provést různými způsoby, z nichž základní jsou přihrávky z forehandové strany, backhandové strany, „žabky“ a další. Hráč musí být ve správném postavení a zvolit správnou přihrávku v pravý moment. Stejně důležitou součástí je také přijímání přihrávek, protože správné přijetí přihrávky hráči usnadní pozdější manipulaci s pukem. Základními typy přijímání přihrávek jsou: přijetí na připravenou hokejku, bruslemi nebo ze vzduchu čepelí hokejky. Dalším důležitým prvkem je střelba, která je nedílnou součástí každého hokejového zápasu. Správně načasovaná a provedená střela je klíčovým faktorem ke vstřelení branky. Základním a nejčastějším typem je střela z forehandové strany hokejky. Dle situace hráči nejčastěji volí střely tzv. golfem, při kterém je využit velký náprah a střela je provedena maximální silou. Tento typ střely je vhodný při střelbě od modré čáry, a když má hráč čas na přípravu. Střela tahem je použita při nepřehledných situacích, při technickém zakončení, nebo když hráč nemá čas a prostor na náprah. Střelba backhandovou stranou hokejky se využívá převážně v krajních situacích nebo při samostatném nájezdu. Hráč do této střely nemůže dát potřebnou sílu, avšak při správném provedení může být velmi nebezpečná. Při posuzování této dovednosti se

zaměřujeme i na postavení hráče a je-li střela provedena ze stoje či z pohybu. Vedení a kontrola puku, je dalším prvkem, který se posuzuje při hodnocení hráče. Tato dovednost je velmi důležitá při obcházení protihráče, hry v blízkosti protihráčovi branky, při hře na malém prostoru a její dokonalé zvládnutí poskytuje hráči výhodu při krytí kotouče. Základní aspekt při vedení a kontrole puku je mít puk na středu čepele hokejky a hráč by měl mít hlavu nahoře, aby mohl sledovat dění na hřišti. Dodržením těchto základních dovedností získává hráč dokonalý přehled o hře, bez sledování puku, který drží na hokejce (Chambers, 2000).

Posledním odvětvím, které hráči musí zvládnout, jsou souboje. Základní rozdělení je možné provést na souboje hokejkou a tělem, neméně důležitou součástí je přijímání soubojů, které hráči může pomoci se zotavit a rychle se vrátit do hry či předejít zranění. Souboje hokejkou slouží k odebrání puku soupeři a provádí se při blízkém kontaktu zablokováním jeho hokejky či jejím nadzvednutím. Tělo je při těchto soubojích ve stabilní poloze a pracují pouze ruce. Tento typ soubojů je velmi častý a efektivní, protože hráč, který puk odebírá je rychle připraven k další akci, díky stabilní poloze těla, v níž setrvává. Souboje tělem jsou častým jevem, zejména díky charakteru hry, jímž se lední hokej vyznačuje a je v nich důležité se zaměřit se na protihráče, ne na puk. Častým typem je souboj ramenem, do kterého hráč přijíždí připraven a zaměřuje se na hrud' protihráče, přičemž drží ruku blízko u těla, aby se vyhnul případnému zranění. Souboje ramenem jsou velmi často doprovázeny i napadáním hokejkou a snoubením těchto dvou prvků vzniká velmi účinný nástroj pro odebrání puku soupeři. Dalšími typy jsou souboje bokem, celým tělem či vybruslení soupeře a naražení na mantinel. Přijímání soubojů se vyznačuje připraveností hráče a rychlým návratem zpět do hry. Hráč sleduje dění na hřišti a blíží-li se protihráč, měl by zpevnit tělo a připravit se na souboj, který již čeká. Získává tak výhodu rychlého návratu do hry a eliminuje možnost zranění (Chambers, 2000).

4.2 Sledge hokej

Sledge hokej patří mezi nejrychleji se rozvíjející paralympijské sporty pro tělesně handicapované sportovce, který se stále více dostává do popředí zájmu, a je tedy i zde potřeba odborných analýz hodnotících běžné herní dovednosti. Sledge hokej, jako modifikace ledního hokeje má mnoho společných rysů, a tudíž i hodnocení herních dovedností je velmi podobné. Zásadní rozdíl mezi těmito dvěma sporty je v pohybu na hřišti, pro který sledge hokejisté používají speciální sáně (sledge) a jež neumožňuje

takový rozsah pohybů, jakého můžou dosáhnout hráči ledního hokeje na bruslích. Zatímco v hokeji je bruslení bráno jako základní herní dovednost, ve sledge hokeji se spíše hodnotí ostatní herní dovednosti.

Na poli sledge hokeje bylo provedeno zatím málo výzkumů, či analýz, které by hodnotily herní dovednosti hráčů, přesto že se sledge hokej objevil na paralympijských hrách již v roce 1994. Od té doby bylo provedeno mnoho analýz hodnotících nejen klasický lední hokej, ale především jiné sporty tělesně postižených sportovců. Pro potřeby sledge hokeje bylo zapotřebí vytvořit protokol, který by hodnotil silné a slabé stránky hráčů a zároveň sloužil jako prostředek pro trenéry s vypovídající hodnotou, podle níž by se mohli hráči zlepšovat během tréninku. Roku 2006 vytvořili potřebný pozorovací protokol, který se zaměřuje na herní dovednosti hráčů sledge hokeje Emma Beckmann, Martin Kudláček a Yves Vanlandewijck, jemuž jako základ posloužil podobný protokol určený pro hodnocení hráčů basketbalu na vozíku, vytvořený roku 2003 Zwakhovenem. Vytváření protokolu probíhalo za pomoci mnoha odborníků z hokeje i sledge hokeje a jeho první použití proběhlo na zimních paralympijských hrách v Turíně roku 2006, kde bylo vybráno pět hráčů z každého týmu, kteří byli hodnoceni z individuálního hlediska v běžných herních situacích. (Beckman, 2007)

Protokol obsahuje osm základních herních dovedností, které se hodnotí za pomoci videozáznamů. Jedná se o jízdu a manipulaci s pukem, přijímání soubojů, přihrávky, přijímání přihrávek, střelbu, napadání bez kontaktu, souboje tělem a souboje hokejkou. Tyto herní dovednosti jsou velmi podobné dovednostem, které se hodnotí také v ledním hokeji, uvedené v kapitole 4.1. Jednotlivé dovednosti hráčů sledge hokeje a jejich podrobnější popis je uveden v kapitole 6.2 pro lepší pochopení, jak hráče hodnotit.

5. CÍL STUDIE

Cílem mé bakalářské práce bylo přeložit a pilotně ověřit systém pozorování (Beckman, 2007) a evaluace herních projevů hráčů sledge hokeje v českých podmínkách.

Dílčí cíle:

1. Přeložit pozorovací protokol a evaluace (hodnocení) herních projevů hráčů sledge hokeje
2. Provést analýzu herních projevů hráčů sledge hokeje pomocí pořízených videonahrávek
3. Navrhnout možné způsoby evaluace hráčů sledge hokeje v mistrovské soutěži

6. METODY VÝZKUMU

V této kapitole se zaměřím na metody a způsob pozorování hráčů národní reprezentace a jejich pozdější analýzu. Tato část byla základním stavebním kamenem pro přesné a objektivní zhodnocení, které později může fungovat jako použitelný zdroj informací pro sledge hokejové odborníky, nejen v reprezentaci, ale i na klubové úrovni.

6.1 Participanti

V této studii byli zahrnuti hráči české sledge hokejové národní reprezentace, kteří se účastnili přípravného mezinárodního turnaje pořádaného ve Studénce. Pozorování hráči se pohybovali ve věkové hranici 24 až 44 let. Viz Tabulka 1.

Tabulka č. 1 – Soupiska české národní reprezentace

Jersey number	Year of birth	Height	Weight	Position	Club
10	1975	185	86	Defence	SKV Karlovy Vary
21	1966	130	80	Defence	SKV Karlovy Vary
75	1983	170	95	Defence	SKV Karlovy Vary
29	1983	179	68	Defence	HC Draci Kolin
65	1965	130	80	Forward	SKV Karlovy Vary
30	1972	120	67	Forward	ZAS Hame Zlin
82	1982	170	63	Forward	ZAS Hame Zlin
96	1980	149	45	Forward	HC SPARTA Praha
74	1986	175	68	Forward	SKV Karlovy Vary
26	1974	186	85	Forward	SKV České Budějovice
9	1969	149	64	Forward	SKV České Budějovice

Zdroj: (Torino Olympic Park, 2006)

Do hodnocení nebyli zahrnuti brankaři, jejichž činnost je naprosto odlišná a pro tento typ pozorovacího protokolu nejsou vhodnými adepty. Z této soupisky bylo hodnoceno jedenáct hráčů, kteří jsou dlouhodobě členy národní reprezentace a na zmíněném turnaji odehráli dostatečný počet minut pro objektivní posouzení jejich herních dovedností.

6.2 Použití pozorovacího protokolu

Pozorovací protokol (příloha č. 1) byl vytvořen, aby co nejpřesněji a nejobektivněji posoudil dílčí herní dovednosti hráčů a zajistil tak potřebný zdroj informací, vhodný zejména pro trenéry a sledge hokejové odborníky. Tento instrument jsem přeložil z angličtiny a podrobně prostudoval, tak abych i já mohl provést co nejpodrobnější analýzu jednotlivých hráčů. Tento dokument byl pro terminologickou správnost zkontrolován hlavním trenérem reprezentace a asistentem trenéra. Pozorovací protokol pro sledge hokej je podobně jako jiné dokumenty, které hodnotí například lední hokej, rozdělen do několika kategorií, aby obsáhl co možná největší množství důležitých herních činností, jenž, se vyskytují ve hře.

Kategorií je v tomto dokumentu osm a každá z nich má několik podkategorií, na které je třeba se při sledování videonahrávek zaměřit. Při pozorování hráče, který jede a manipuluje s pukem, musíme pečlivě rozlišovat, zda daná dovednost je prováděna správně, v souladu s protokolem. Kontrolujeme, jestli hráč umí manipulovat s pukem bez ztráty rychlosti, zda je puk chráněn před protihráči, kontrola puku zůstává i při změně směru jízdy, či zda hráč používá obě ruce a sleduje zároveň dění na hřišti. Jsou-li tyto základní dovednosti patrné, značíme je do protokolu, nejsou-li patrné, necháváme volné pole. Stejný postup zůstává i u dalších kategorií, jako je střelba, přihrávky, přijímání přihrávek, souboje nebo napadání. Všechny tyto kategorie mají také svoje specifikace pro detailní zhodnocení herních dovedností. Tento protokol i s detailním popisem je uveden v příloze pro dokreslení a lepší představu, co je třeba při analýze posuzovat.

Pozorovací protokol má jasně dané směrnice, rozdělené na tři základní body, které je třeba dodržet, chceme-li dosáhnout skutečně přesného výsledku. Prvním bodem je kompetence pozorovatele, která uvádí, že je třeba uvážených pozorovacích schopností a dodržování kritérií, tak jak jdou za sebou. Zároveň je nutné dokonalé obeznámení s protokolem a bodovacím systémem. Druhým bodem jsou pozorovací podmínky, které jsou nedílnou součástí přesného určení herních dovedností a hráč je

bodován pouze tehdy je-li vše dobře patrné. Třetí bod je standardní skórovací kritérium (příloha č. 1), které je již samotným vyhodnocením výkonu daného hráče. Pro každou dovednost je dáno 4 až 6 výkonnostních měřítek, které se sečtou, a s výsledným číslem se dále pracuje. Po vypočítání čtyř meziskóre a jejich součtu, dostáváme konečný výsledek každého hráče. Bodování dílčích herních dovedností se provádí způsobem, uvedeným v pozorovacím protokolu.

„Po skončení hry počítáme skóre následujícím způsobem:

Pokud hráč nepředvede výkonnostní kritérium v dané (určité) dovednosti, obdrží v ní “0”. Pokud kritérium předvede jednou z dvou pokusů, dostane za něj “5”. Je-li zde 3 či více postřehů, je skóre počítáno součtem všech “jedniček” a “nul”. Poté spočítáme skóre z 10 s tímto výsledkem. Například: první kritérium je střelba, hráč je zaznamenán čtyřikrát se skórem třikrát “1” a jednou “0”. To se rovná $\frac{3}{4}$. Tento výsledek dává hráči 7,5 z deseti pro první kritérium – střelbu“ (Beckman, 2007).

6.3 Postup (pozorování)

Pozorování hráčů probíhalo na přípravném mezinárodním turnaji pořádaném ve Studénce 5. – 8. 11. 2009. Tento turnaj jsem vybral po poradě s trenérem národní reprezentace Tomášem Zelenkou, který jej doporučil, jako vhodný pro pořízení potřebných videonahrávek, díky dostatečnému množství zápasu a tím i dostatku materiálu pro pozdější analýzu herních dovedností. Stadion ve Studénce není plně bezbariérový a střídající hráči a hráči na trestné lavici, tak využívali systém používaný na těchto typech stadionů, tedy sezením přímo na ledové ploše. Celkové zázemí stadionu, však plně vyhovovalo potřebám tohoto typu turnaje.

Hráči byli natáčeni na dvě kamery a to způsobem vhodným pro přesné posouzení herních dovedností, tedy každý hráč je natáčen individuálně a po celou dobu záběru je na něm pouze on. Pro větší množství materiálu a přesnější analýzu byli natáčeni i hráči reprezentace, kteří v průběhu turnaje hráli za svoje domácí kluby, jež se turnaje také účastnily. Po dvoudenním natáčení jsem nasbíraný materiál z kamery převedl do počítače, rozdělil záběry na jednotlivé hráče a ve speciálním programu je upravil, aby vznikla jedna, sestříhaná videonahrávka. Pro potřeby této analýzy bylo nutné, aby každý hráč byl v záběru alespoň 8 – 10 minut, což se díky dostatečnému počtu zápasu povedlo u všech hráčů. Pořízené videonahrávky jsem poté analyzoval a zjištěné výsledky zapisoval do výše zmíněného pozorovacího protokolu.

7. VÝSLEDKY

V části výsledků se zaměřím na hodnocení jednotlivých hráčů. Každý hráč je hodnocen osmi kritérii, jejichž výsledky jsou zapsány v tabulce, poté jsou podle vzorce vypočítány jednotlivé meziskóre, z nichž vzejde celkové skóre vypovídající o kvalitách dotyčného hráče. Při porovnání konečných výsledků, můžeme snadno rozlišit kvalitní a méně kvalitní hráče.

Tabulka č. 2 – Zápis o utkání, hráč č. 10

Skóre na 10	Měřítko 1	Měřítko 2	Měřítko 3	Měřítko 4	Měřítko 5	Měřítko 6	SOUČET
Jízda s pukem	10	10	10	8,8	8,8	2,5	50,1
Přijímání osobních soubojů	5	3,3	3,3	0			11,6
Přihrávky	7	10	10	9	10	10	56
Přijímání přihrávek	9	8	6,7	7,5			31,2
Střelba	6,7	10	10	10			36,7
Napadání bez kontaktu	6,7	3,3	10	3,3	6,7		30
Souboje tělem	10	10	6,7	10			36,7
Souboje hokejkou	0	5	10	5			20

*Meziskóre 1= 38,55; Meziskóre 2= 43,6; Meziskóre 3= 36,7; Meziskóre 4= 33,36;
Celkové skóre = 152,21*

Hráč číslo deset měl velmi dobré skóre u jízdy s pukem (50,1), zatímco přijímání osobních soubojů (11,6) bylo v konečném hodnocení posouzeno, jako horší. Téměř maximální skóre se podařilo dosáhnout u přihrávek (56) a velmi dobrý výsledek byl dosažen také u přijímání přihrávek (31,2). Z tabulky je patrné, že tento hráč měl velmi dobrou střelbu (36,7) i napadání bez kontaktu (30), stejně jako souboje tělem (36,7).

V soubojích hokejkou hráč dosáhl spíše průměrného výsledku (20) a na tuto činnosti by měl v tréninku zaměřit pozornost.

Tabulka č. 3 – Zápis o utkání, hráč č. 82

Skóre na 10	Měřítko 1	Měřítko 2	Měřítko 3	Měřítko 4	Měřítko 5	Měřítko 6	SOUČET
Jízda s pukem	10	10	10	10	10	1	51
Přijímání osobních soubojů	5	0	10	5			20
Přihrávky	10	10	10	9	10	10	59
Přijímání přihrávek	8	8	8,9	7,8			32,7
Střelba	10	10	10	6,7			36,7
Napadání bez kontaktu	10	8,3	10	5	10		43,3
Souboje tělem	10	9	8	10			37
Souboje hokejkou	4,4	3,3	10	7,8			25,5

Meziskóre 1= 41,7; Meziskóre 2= 45,85; Meziskóre 3= 36,7; Meziskóre 4= 34,7; Celkové skóre = 158,95

Hráč č. 82 dosáhl velmi dobrého výsledku v hodnocení jízdy s pukem (51), ale jako průměrné můžeme hodnotit přijímání osobních soubojů (20). Vynikající skóre bylo dosaženo u přihrávek (59) a jako velmi uspokojivé hodnotíme i přijímání přihrávek (32,7). Velmi dobrého skóre bylo dosaženo také u střelby (36,7) a napadání bez kontaktu bylo hodnoceno, jako vysoce uspokojivé (43,3). Téměř maximální hodnoty bylo dosaženo u soubojů tělem (37). Jako průměrný je hodnocen výkon při soubojích hokejkou (25,5).

Tabulka č. 4 – Zápis o utkání, hráč č. 75

Skóre na 10	Měřítko 1	Měřítko 2	Měřítko 3	Měřítko 4	Měřítko 5	Měřítko 6	SOUČET
Jízda s pukem	10	10	10	7,5	10	2,5	50
Přijímání osobních soubojů	5	10	10	5			30
Přihrávky	4,3	8,6	10	10	8,6	10	51,5
Přijímání přihrávek	6,7	6	7,8	7,8			28,3
Střelba	6,7	10	10	6,7			33,4
Napadání bez kontaktu	10	5	10	5	10		40
Souboje tělem	10	10	5	10			35
Souboje hokejkou	2,5	5	10	10			27,5

Meziskóre 1= 44; Meziskóre 2= 39,9; Meziskóre 3= 33,4; Meziskóre 4= 33,5; Celkové skóre = 150,8

Hráč č. 75 dosáhl kvalitního výsledku u jízdy s pukem (50) a velmi dobré je i přijímání osobních soubojů (30). Uspokojivé je i skóre u přihrávek (28,3), ale spíše jako průměrné můžeme posoudit přijímání přihrávek (28,3). Kvalitního skóre bylo dosaženo u střelby (33,4) a velmi uspokojivé je také napadání bez kontaktu (40). Velmi dobrého výsledku bylo dosaženo při soubojích tělem (35). U soubojů hokejkou bylo dosaženo průměrného výsledku (27,5).

Tabulka č. 5 – Zápis o utkání, hráč č. 26

Skóre na 10	Měřítko 1	Měřítko 2	Měřítko 3	Měřítko 4	Měřítko 5	Měřítko 6	SOUČET
Jízda s pukem	7,5	7,5	7,5	7,5	10	3,8	43,8
Přijímání osobních soubojů	5	5	10	5			25
Přihrávky	9	9	10	9	10	9	56
Přijímání přihrávek	6	6	7	7,8			26,8
Střelba	10	10	10	10			40
Napadání bez kontaktu	6,7	10	10	3,3	10		40
Souboje tělem	10	10	6,7	10			36,7
Souboje hokejkou	0	10	10	10			30

*Meziskóre 1= 48,16; Meziskóre 2= 41,4; Meziskóre 3= 40; Meziskóre 4= 35,36;
Celkové skóre = **164,92***

Hráč č. 26 dosáhl spíše průměrného výsledku u jízdy s pukem (43,8), zejména, kvůli špatnému hodnocení při používání obou rukou. Průměrně dopadl tento hráč také u přijímání osobních soubojů (25). Naopak skvělý výsledek byl dosažen u přihrávek (56), kde v některých činnostech ztratil pouze jeden bod a u střelby (40), v níž hráč dosáhl plného počtu bodů. Přijímání přihrávek (26,8) dopadlo s uspokojivým výsledkem a vynikající výsledek byl dosažen také u soubojů tělem (36,7) a soubojů hokejkou (30). Velmi dobré měl tento hráč i napadání bez kontaktu (40).

Tabulka č. 6 – Zápis o utkání, hráč č. 96

Skóre na 10	Měřítko 1	Měřítko 2	Měřítko 3	Měřítko 4	Měřítko 5	Měřítko 6	SOUČET
Jízda s pukem	10	8,6	8,6	10	8,6	0	45,8
Přijímání osobních soubojů	10	10	10	5			35
Přihrávky	10	9	10	10	10	10	59
Přijímání přihrávek	7	8	5	6			26
Střelba	6	10	10	8			34
Napadání bez kontaktu	10	10	10	6,7	10		46,7
Souboje tělem	10	6,7	6,7	10			33,4
Souboje hokejkou	4	6	10	10			30

*Meziskóre 1= 42,56; Meziskóre 2= 42,5; Meziskóre 3= 34; Meziskóre 4= 32,72;
Celkové skóre = **151,78***

Hráč č. 96 dosáhl uspokojivého výsledku u jízdy s pukem (45,8), ale z tabulky je jasné, že tento hráč nepoužívá při jízdě s pukem obě ruce. Velmi dobrý výsledek byl dosažen u přijímání osobních soubojů (35) a téměř plný počet bodů hráč získal hráč z přihrávek (59). Přijímání přihrávek (26) bylo spíše průměrné, ale střelba (34) je u tohoto hráče na velmi dobré úrovni, stejně jako napadání bez kontaktu (46,7). Dobrých výsledků bylo dosaženo také u soubojů tělem (33,4) a soubojů hokejkou (30).

Tabulka č. 7 – Zápis o utkání, hráč č. 74

Skóre na 10	Měřítko 1	Měřítko 2	Měřítko 3	Měřítko 4	Měřítko 5	Měřítko 6	SOUČET
Jízda s pukem	10	9	9	10	10	2	50
Přijímání osobních soubojů	5	5	10	5			25
Přihrávky	8	10	10	10	10	10	58
Přijímání přihrávek	6	6	6	6,3			24,3
Střelba	10	10	10	10			40
Napadání bez kontaktu	10	7	10	4	10		41
Souboje tělem	10	8	8	10			36
Souboje hokejkou	3,3	3,3	10	10			26,6

*Meziskóre 1= 42,5; Meziskóre 2= 41,15; Meziskóre 3= 40; Meziskóre 4= 34,12;
Celkové skóre = 157,77*

Hráč č. 74 dosáhl v hodnocení velmi vyrovnaných výsledků. Velice kvalitní výsledek byl dosažen z jízdy s pukem (50), zatímco přijímání osobních soubojů (25) bylo hodnoceno, jako lepší průměr. Vynikající skóre dosáhl tento hráč u přihrávek (58) a u střelby (40) měl dokonce plný počet bodů. Přijímání přihrávek (24,3) bylo velmi vyrovnané, ale řadí se spíše do lepšího průměru. Dobrý výsledek byl dosažen u napadání bez kontaktu (41) a v soubojích tělem (36). Souboje hokejkou (26,6) dopadly podle hodnocení spíše průměrně.

Tabulka č. 8 – Zápis o utkání, hráč č. 29

Skóre na 10	Měřítko 1	Měřítko 2	Měřítko 3	Měřítko 4	Měřítko 5	Měřítko 6	SOUČET
Jízda s pukem	10	8,8	8,8	10	10	3,8	51,4
Přijímání osobních soubojů	3,3	3,3	10	6,7			23,3
Přihrávky	7,5	10	10	10	10	10	57,5
Přijímání přihrávek	7,5	7,5	8,6	8,6			32,2
Střelba	10	10	10	10			40
Napadání bez kontaktu	10	7,5	10	6,3	10		43,8
Souboje tělem	10	8,3	6,7	10			35
Souboje hokejkou	3,3	0	6,7	10			20

Meziskóre 1= 42,97; Meziskóre 2= 44,85; Meziskóre 3= 40; Meziskóre 4= 32; Celkové skóre = 159,82

Hráč č. 29 dosáhl v konečném výsledku jednoho z nejlepších celkových skóre. Přestože některé herní výsledky dosahovaly spíše průměrných výsledku, v jiných hráč dosáhl vynikajících výsledků. Velmi dobrý výsledek byl dosažen u jízdy s pukem (51,4), ale přijímání osobních soubojů (23,3) bylo hodnoceno spíše jako podprůměrné a tento hráč by se na tento herní úkon měl zaměřit v tréninku. Vynikajícího výsledku bylo dosaženo u přihrávek (57,5) a velmi dobrý výkon byl předveden také u přijímání přihrávek (32,2). Maximální počet bodů dosáhl tento hráč u střelby (40). Dobrý výkon hráč předvedl u napadání bez kontaktu (43,8), soubojů tělem (35) a také u soubojů hokejkou (20).

Tabulka č. 9 – Zápis o utkání, hráč č. 21

Skóre na 10	Měřítko 1	Měřítko 2	Měřítko 3	Měřítko 4	Měřítko 5	Měřítko 6	SOUČET
Jízda s pukem	10	10	10	10	10	2,5	52,5
Přijímání osobních soubojů	6,7	6,7	6,7	10			30,1
Přihrávky	9	10	10	10	10	10	59
Přijímání přihrávek	9	8	10	10			37
Střelba	10	10	10	0			30
Napadání bez kontaktu	10	7,5	10	5	10		42,5
Souboje tělem	10	10	10	7,5			37,5
Souboje hokejkou	5	2,5	7,5	10			25

Meziskóre 1= 45,78; Meziskóre 2= 48; Meziskóre 3= 30; Meziskóre 4= 42,5; Celkové skóre = 166,28

Tento hráč dosáhl nejlepšího celkového skóre především díky kvalitním a vyrovnaným výkonům ve všech kategoriích. Vynikající výsledek byl dosažen u jízdy s pukem (52,5) a také u přihrávek (59). Velmi dobré skóre zaznamenal tento hráč u přijímání osobních soubojů (30,1). U přijímání přihrávek (37) bylo dosaženo téměř plného bodového ohodnocení. Střelba (30), napadání bez kontaktu (42,5) a souboje tělem byly hodnoceny také velmi vysoko. U soubojů hokejkou (25) dosáhl tento hráč spíše průměrného výsledku a měl by na tuto činnost zaměřit pozornost.

Tabulka č. 10 – Zápis o utkání, hráč č. 9

Skóre na 10	Měřítko 1	Měřítko 2	Měřítko 3	Měřítko 4	Měřítko 5	Měřítko 6	SOUČET
Jízda s pukem	10	8,8	10	10	10	2,5	51,3
Přijímání osobních soubojů	6,3	3,8	8,8	3,8			22,7
Přihrávky	7	9	7	9	8	8	48
Přijímání přihrávek	5,5	5,7	7,1	8			26,3
Střelba	5	10	10	10			35
Napadání bez kontaktu	10	10	10	6,7	10		46,7
Souboje tělem	5	10	7,5	10			32,5
Souboje hokejkou	6	4	10	10			30

Meziskóre 1= 42,72; Meziskóre 2= 37,15; Meziskóre 3= 35; Meziskóre 4= 32; Celkové skóre = 146,87

Hráč č. 9 dosáhl jednoho z nejnižších celkových skóre, zejména pro nevyrovnanost jednotlivých herních dovedností. U jízdy s pukem (51,3) dosáhl tento hráč vynikajícího výsledku, zatímco u přijímání osobních soubojů (22,7) bylo skóre podprůměrné a na tuto činnost by měl zaměřit pozornost. Vyššího průměru bylo dosaženo u přihrávek (48), ale spíše podprůměrný výkon byl dosažen u přijímání přihrávek (26,3). Velice dobrých výsledků dosáhl tento hráč u střelby (35) a napadání bez kontaktu (46,7), ale spíše průměrné výsledky byly zaznamenány u soubojů tělem (32,5) a soubojů hokejkou (30).

Tabulka č. 11 – Zápis o utkání, hráč č. 65

Skóre na 10	Měřítko 1	Měřítko 2	Měřítko 3	Měřítko 4	Měřítko 5	Měřítko 6	SOUČET
Jízda s pukem	10	10	10	10	10	1	51
Přijímání osobních soubojů	6,3	5	10	6,3			27,6
Přihrávky	9	10	10	10	10	10	59
Přijímání přihrávek	8	8	8	4			28
Střelba	0	0	0	0			0
Napadání bez kontaktu	10	10	10	10	10		50
Souboje tělem	10	10	10	10			40
Souboje hokejkou	7,5	7,5	10	10			35

Meziskóre 1= 43,98; Meziskóre 2= 43,5; Meziskóre 3= 0; Meziskóre 4= 39; Celkové skóre = 126,48

Hráč č. 65 dosáhl nejnižšího celkového skóre, především kvůli absenci střel, přestože ostatní výsledky byly hodnoceny velmi vysoko a výkony v nich byly vyrovnané. Skvělého skóre dosáhl hráč u jízdy s pukem (51) a přihrávek (59). Přijímání osobních soubojů (27,6) bylo hodnoceno, jako průměrné, avšak u napadání bez kontaktu (50) a soubojů tělem (40) dosáhl tento hráč plného počtu bodů. Souboje hokejkou byly hodnoceny jak nadprůměrné. Na celkovém skóre se velmi podepsala střelba (0), která ovlivnila hodnocení.

Tabulka č. 12 – Zápis o utkání, hráč č. 30

Skóre na 10	Měřítko 1	Měřítko 2	Měřítko 3	Měřítko 4	Měřítko 5	Měřítko 6	SOUČET
Jízda s pukem	9	9	9	9	10	3	49
Přijímání osobních soubojů	5	0	5	0			10
Přihrávky	8,8	7,5	10	10	10	10	56,3
Přijímání přihrávek	10	10	10	10			40
Střelba	10	10	10	10			40
Napadání bez kontaktu	10	7,5	10	2,5	10		40
Souboje tělem	10	10	10	10			40
Souboje hokejkou	5	6	10	10			31

*Meziskóre 1= 37,3; Meziskóre 2= 48,15; Meziskóre 3= 40; Meziskóre 4= 38,2;
Celkové skóre = **163,65***

Hráč č. 30 dosáhl druhého nejvyššího celkového skóre, díky vynikajícím výsledkům v určitých kategoriích, zatímco v jiných byly výsledky průměrné až podprůměrné. Dobrý výsledek byl dosažen u jízdy s pukem (49), ale přijímání osobních soubojů (10) bylo hodnoceno jako velmi podprůměrné. Velmi dobrý výkon byl předveden u přihrávek (56,3) a přijímání přihrávek (40) a střelba (40) byla hodnocena plným bodovým ziskem. Nadprůměrného výsledku dosáhl tento hráč u napadání bez puku (40) a souboje tělem byly opět hodnoceny plným počtem bodů. Také v soubojích hokejkou (31) je bodový stav hodnocen spíše nadprůměrně.

Tabulka č. 13 – Celkové hodnocení jednotlivých hráčů

Hráč č.	Meziskóre 1	Meziskóre 2	Meziskóre 3	Meziskóre 4	Celkové skóre
10	38,55	43,6	36,7	33,36	152,21
82	41,7	45,85	36,7	34,7	158,95
75	44	39,9	33,4	33,5	150,8
26	48,16	41,4	40	35,36	164,92
96	42,56	42,5	34	32,72	151,78
74	42,5	41,15	40	34,12	157,77
29	42,97	44,85	40	32	159,82
21	45,78	48	30	42,5	166,28
9	42,72	37,15	35	32	146,87
65	43,98	43,5	0	39	126,48
30	37,3	48,15	40	38,2	163,65

V této tabulce je obsaženo všech jedenáct hodnocených hráčů, kteří byli zaznamenáni na videokameru a poté hodnoceni pomocí pozorovacího protokolu. Z výsledků je patrné, že celkové hodnocení hráčů je velmi dobré a všichni hráči mají parametry, které splňují reprezentační podmínky. Až na jediného hráče se všichni dostali na skóre nad 150 bodů, někteří dokonce nad 160, což je i v porovnání s hráči z ostatních zemí výjimečný výkon.

8. DISKUZE A ZÁVĚR

V mé bakalářské práci jsem se zaměřil na analýzu herního projevu hráčů sledge hokeje v české národní reprezentaci, která naprosto přesně zhodnotila jednotlivé herní výkony a objektivně posoudila silné a slabé stránky hráčů. K hodnocení byl použit pozorovací protokol, který vytvořila Emma Beckman a kolektiv hokejových i sledge hokejových odborníků, jenž byl poprvé použit na zimních paralympijských hrách v Turíně roku 2006. V hodnocení se Beckman zaměřila na hodnocení čtyř zemí: Kanady, Norska, Velké Británie a Itálie. Z týmů těchto čtyř zemí bylo vybráno pět hráčů, kteří byli později hodnoceni pomocí videonahrávek. Toto téma si Beckman zvolila pro svoji diplomovou práci, ve které popisuje vývoj pozorovacího protokolu pro sledge hokej a jeho využití. Tento pozorovací protokol, který obsahuje tabulky s dílčími herními dovednostmi, podrobné informace k hodnocení a instrukce k vypočítání celkového skóre, jsem přeložil tak, aby byla zachována správnost a přesnost uvedených termínů.

Stejný postup jsem zvolil i pro mou analýzu, ale zaměřil jsem se pouze na český národní tým sledge hokeje, který jsem hodnotil na základě videonahrávek pořízených na mezinárodním turnaji ve Studénce. Po pečlivé analýze a objektivním posouzení dat, jsem provedl vyhodnocení hráčů, které ukázalo, že čeští sledge hokejisté velmi dobře zvládají dílčí herní dovednosti a při porovnání s údaji z diplomové práce Emmy Beckmann se řadí na úroveň zemí jako je Kanada nebo Norsko. Zatímco v týmu Kanady, který v hodnocení dopadl nejlépe, je hodnoceno pět hráčů a jejich výkony kolísají v rozmezí čtyřiceti bodů, v českém týmu, při hodnocení jedenácti hráčů, rozdíl mezi nejlepším a nejhorším není ani čtyřicet bodů. Srovnání české národní reprezentace s reprezentací Velké Británie nebo Itálie, jasně ukazuje vynikající herní dovednosti našich sledge hokejistů a jejich bodovou převahu v dílčích herních dovednostech. Musíme však uvážit, že paralympijský turnaj je kvalitativně na vyšší úrovni a provádění herních činností je pro hráče těžší.

Podobné téma si pro svoji diplomovou práci vybral Jakub Horák (viz. Referenční seznam), který se však zaměřil na klubovou scénu a provedl analýzu herních dovedností sledge hokejistů APA VČAS Olomouc. Pro analýzu použil jinou metodiku, která se ale zaměřovala na podobné dovednosti, které jsem hodnotil i já. V tomto srovnání je opět zřejmá kvalita reprezentačního výběru. V herních dovednostech, které

byly hodnoceny, je naprosto zřejmé vyšší bodové ohodnocení hráčů české národní reprezentace, která je v některých případech mnohonásobně převyšuje.

O kvalitách českého národního týmu a správně provedené analýze svědčí i fakt, že turnaj ve Studénce, který posloužil jako hlavní zdroj pro videozáznamy, česká reprezentace s přehledem vyhrála, čímž se prokazuje, že hodnocení za pomoci pozorovacího protokolu je přesné a spolehlivé. Při pořizování videonahrávek jsem pro dostatek natočeného materiálu pozoroval a natáčel i hráče, kteří, ač členy reprezentace, na tomto turnaji hráli za reprezentaci i svůj domovský klub. Tito hráči byli poté analyzováni pomocí videonahrávek stejně jako ostatní, což ukazuje širokou škálu použití pozorovacího protokolu a je díky němu možná evaluace hráčů sledge hokeje v mistrovských soutěžích.

9. SOUHRN

Ve své bakalářské práci jsem se zaměřil na analýzu herních projevů hráčů sledge hokeje v české národní reprezentaci, které dosud podobná analýza, jež by objektivně a spolehlivě posoudila hráče, chyběla. Výsledky, kterých jsem dosáhl, velmi přesně ukazují rozdíly mezi hráči v jednotlivých herních dovednostech a na základě těchto poznatků může trenér s hráči pracovat na jejich zdokonalení. Tato analýza současně ukazuje silnější a slabší hráče, díky vypočítanému celkovému skóre, které prokazuje jejich výkonnost v zápase.

Analýza probíhala na základě natočených videozáznamů hráčů české národní reprezentace, kteří se účastnili mezinárodního turnaje ve Studénce, pořádaného 5. až 8. 11. 2009. Jednotlivé videozáznamy hráčů byly sestříhány, aby vznikl jeden snímek, který se poté hodnotil za použití pozorovacího protokolu. Pozorovací protokol jsem přeložil a pro terminologickou správnost jej nechal ověřit trenérem a asistentem národní reprezentace. Samotné hodnocení jsem provedl při pozorování pořízených videozáznamů zapisováním správně či špatně provedených herních činností do pozorovacího protokolu, ze kterých jsem poté vypočítal celkové skóre jednotlivých hráčů.

Současně s touto analýzou jsem se snažil poskytnout celkový pohled na sledge hokej, jeho začátky, vývoj ve světě i v České Republice a způsob jakým se tento sport pro tělesně handicapované sportovce rozvíjel. V práci se věnuji také vybavení, které sledge hokejisté používají, základním pravidlům, které se liší od ledního hokeje, klasifikaci, jež slouží pro spravedlivé rozdělení sportovců v závislosti na jejich typu postižení i porovnání herních dovedností sledge hokeje a ledního hokeje.

Zpracováním této práce jsem poskytl relevantní informace o herních dovednostech hráčů sledge hokeje v české národní reprezentaci, které se dají využít ke srovnání s týmy z ostatních zemí či pro porovnání jednotlivých hráčů mezi sebou. Tento dokument zároveň může sloužit jako zdroj informací trenérům české reprezentace pro zdokonalování dílčích herních dovedností a také ostatním trenérům sledge hokeje pro analýzu herních dovedností jejich týmu.

10. SUMMARY

In my bachelor thesis I focused on analysis of playing demonstration of the ice sledge hockey players in Czech National Team. There was lack of that type of analysis, that would objectively and reliably evaluate players, so far. Results I reached precisely show differences between players in individual playing skills. Coach can work with players on improvement of the playing skills, based on these informations. This analysis equally shows stronger and weaker players thanks to calculated total score which proves their performance in match.

Analysis was made on the basis of recorded videos of the Czech National Team players who participated on the international tournament in Studénka held 5. to 8. 11. 2009. Component videos of players were edited to create only one recording which I assessed using the observation protocol. I translated the observation protocol and let it verify by the coach of Czech National Team and his assistant for terminological correctness. The assessment itself I accomplished by watching recorded videos and wried down correctly and wrongly accomplished playing skills into the observation protocol. The total score was calculated from this observation protocol.

Together with this analysis I tried to provide a general view on sledge hockey, its beginnings, development in the world and in Czech Republic and the way, how this sport for physically handicapped athletes, developed. I my thesis I also pursued on equipment that sledge hockey players use, basic rules which differ from ice hockey, classification that serves for equitable separation of athletes depending up their type of handicap and comparison of playing skills of sledge hockey and ice hockey.

By writing of this thesis I provided relevant informations about playing skills of ice sledge hockey players in Czech National Team which can be used for comparison with teams from other countries or for comparison of single players with each other. This document can also serve as a source of informations for Czech National Team coaches for improving partial playing skills but also for all other coaches of ice sledge hockey for analysis of playing skills of their teams.

11. REFERENČNÍ SEZNAM

- Baboučková, V. (n.d.). *Přehled jednotlivých postižení*, elektronická prezentace pro studenty PF, JCU, Retrieved 12. 4. 2011 from the World Wide Web: http://www.google.cz/url?sa=t&source=web&cd=2&ved=0CCQQFjAB&url=http%3A%2F%2Ffeamos.pf.jcu.cz%2Famos%2Fkat_tv%2Fexterni%2Fkat_tv_3646%2Fprehled_jednotlivych_postizeni.ppt&ei=XpW4TYCrOcrfOPOHnIwO&usg=AFQjCNFmbXx-VbEHkSx74T1TTyp199IUlQ&sig2=xt6mZDfVMRJREiKhf3kL-A
- Beckman, E., & Kudláček, M., & Vanlandewijck, Y. (2007). *Development of a skills observation protocol for sledge ice hockey – pilot study*. Acta Univ. Palacki. Olomouc., Gymn., 37 (1).
- Bukač, L., & Dovalil, J. (1990). *Lední hokej trénink herní dokonalosti*, Praha: Olympia.
- Centrum Paraple. (2004). *Cesta k nezávislosti od poškození míchy*, Praha: GTS Print.
- Chambers, D (2000). *Complete hockey instruction, Skills and Strategies for Coaches and Players*, U.S.A.: Illinois, Chicago.
- Crockat, A. (2010). *Sledge hokej history*, Retrieved 15. 4. 2011 from the World Wide Web: http://www.hockeycanada.ca/index.php/ci_id/18800/la_id/1.htm
- Český svaz tělesně postižených sportovců. (2011). *Historie sledge hokeje*, Retrieved 12. 4. 2011 from the World Wide Web: <http://www.cstps.cz/atletika/historie>
- Horák, J. (2007). *Analýza herních činností hráčů sledge hokeje*, diplomová práce, univerzita palackého
- International Paralympic Committee. (2009). *IPC Ice Sledge Hockey Rulebook*, Germany, Bonn, Version 1.
- Herink, R. (2003). *Výroční zpráva ČSTPS 2003*
- Konečný, A. (2003). *Rozštěp páteře*, Retrieved 16. 4. 2011 from the World Wide Web: http://is.brailnet.cz/Osveta_prispevky/7.html
- Kraus, J. (2005). *Dětská mozková obrna*, Praha: Grada Publishing.
- Kubát, O. (2008). *O sledge hokeji*, Retrieved 15. 4. 2011 from the World Wide Web: <http://www.sledge-olomouc.com/cs/o-sledge-hokeji>
- Kudláček, M. (2009). *Historie sledge hokeje*, Retrieved 14. 4. 2011 from the World Wide Web: <http://www.sledge2009.cz/zobraz.asp?t=historie>
- Kudláček, M., & Ješina, O., & Machová, I., & Truksová, M. (2008). *Paralympijský školní den*, Olomouc: Univerzita Palackého.

- Kudláček, M., & Ješina, O., & Machová, I., & Válek, J. (2007). *Aplikované pohybové aktivity pro osoby s tělesným postižením*, Olomouc: Univerzita Palackého.
- Kudláček, M., & Dalbesio, I., & Janečka, Z., & Vanlandewijck, Y., & Beckman, E. (2009). *The analysis of individual skills of ice sledge hockey players at the Torino 2006 paralympic tournament*. European Journal of Adapted Physical Activity.
- Lacina, J., & Groch, J.(2004). *Ze Sydney do Atén*, Praha: Český paralympijský výbor a Asociace PCC.
- Lesný, I., & Špitz, J. (1989). *Neurologie a psychiatrie pro speciální pedagogy*, Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Sherril, C. (2004). *Adapted physical activity, recreation and sport: Crossdisciplinary and lifespan*(6th ed.) Boston, MA: WCB/McGraw-Hill.
- Torino Olympic Park, (2006). *Comitato organizzatore Ice Sledge Hockey EURO 2007*.
- Zelenka, T. (2004). *Sledge Hokej*, Czech Sledge Hockey Association, neveřejné propagační materiály
- Zelenka, T. (2010). Osobní rozhovor 16. 11. 2010

12. SEZNAM TABULEK A OBRÁZKŮ

Tabulka č. 1 – Soupiska české národní reprezentace

Tabulka č. 2 – Zápis o utkání, hráč č. 10

Tabulka č. 3 – Zápis o utkání, hráč č. 82

Tabulka č. 4 – Zápis o utkání, hráč č. 75

Tabulka č. 5 – Zápis o utkání, hráč č. 26

Tabulka č. 6 – Zápis o utkání, hráč č. 96

Tabulka č. 7 – Zápis o utkání, hráč č. 74

Tabulka č. 8 – Zápis o utkání, hráč č. 29

Tabulka č. 9 – Zápis o utkání, hráč č. 21

Tabulka č. 10 – Zápis o utkání, hráč č. 9

Tabulka č. 11 – Zápis o utkání, hráč č. 65

Tabulka č. 12 – Zápis o utkání, hráč č. 30

Tabulka č. 13 – Celkové hodnocení jednotlivých hráčů

Obrázek č. 1 – Konstrukce sledge

Obrázek č. 2 – Přední klouzák

Obrázek č. 3 – Držák a ochrana nohou

Obrázek č. 4 – Sedačka

Obrázek č. 5 – Nože

Obrázek č. 6 – Hokejka

13. PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Pozorovací protokol

Pozorovací protokol

Mužstvo:

Hráč:

Datum:

1. Jízda s pukem – Ovládání puku

Kontrola puku bez ztráty rychlosti									
Puk zůstává v prostoru kontrolovatelnosti									
Puk je chráněn před protihráči (obránci)									
Kontrola puku je zachována při změně směru									
Hlava a oči nesměřují na puk									
Hráč používá obě ruce									

2. přijímání soubojů

Rychlé nabytí stabilní polohy									
Hráč je připraven na náraz, pro výsledný nižší kontakt									
Hráč by měl být mírně před bránícím hráčem									
Držení puku je zachováno									

3. Přihrávky

Přihrávka je v dosahu hráče, který ji přijímá									
Přihrávka odpovídá situaci									
Ostří hokejky je při přihrávce svisle k cíli									
Příprava, provedení a dokončení je zřejmé									
Hráč drží rovnováhu a pokračuje ve hře při dokončení přihrávky									
Hlava je nahoře, sleduje cíl									

4. Přijímání přihrávek

Hráč má okamžitou kontrolu nad pukem									
Přihrávka je ztlumena a chráněna po přijetí									
Hráč je schopen přijmout špatnou přihrávku									
Přijmutí puku v plné rychlosti									

5. Střelba

Sledge je ve správné pozici pro střelbu (vzhledem ke hře)									
Hráč je schopen střelby v plné rychlosti									
Příprava, provedení a dokončení je zřejmé									
Střela je provedena ve správně pozici (vzhledem ke sledgi)									

6. Napadání bez kontaktu

Hráč zůstává mezi pukem a potenciálním přihrávajícím hráčem									
Jízda souběžně s protihráčem a přibližování se v 45° úhlu									
Vždy sledovat situaci ve hře									
Jet mírně před protihráčem									
Hokejka připravena pro zachycení přihrávky									

7. Souboje tělem

Souboj je kompletní po použití ramena									
Soustředit pozornost na hráče ne na puk									
Rovnováha je zachována před i po souboji									
Hokejka je nízko a lokty dole									

8. Souboje hokejkou

Hokejka protihráče je nadzvednuta hned při zahájení střelby nebo přihrávky									
Puk je protihráči odebrán									
Hokejka je držena dole a kontrolována									
Souboj je směřován na čepel hokejky ne na rukojeť									

Směrnice týkající se pozorovacího protokolu

Následující body poskytují potřebné informace k dosažení a řízení výkonnostního měřítka zařazeného do analýzy dovedností. Informace zajišťují

1. Kompetence pozorovatele
2. Pozorovací podmínky
3. Obecné směrnice pro administrativu
4. Standardní skórovací kritérium

1. Kompetence pozorovatele

Tento nástroj, je navržen pro užívání kýmkoliv, kdo vyžaduje detailní informace o sledge hokeji, což zahrnuje i profesionály, např. trenéry, administrátory či profesionální skauty. Kompetence je založena na schopnosti pozorovat a zaznamenávat několik výkonnostních měřítek pro každou dovednost. Tento nástroj je založen na uváženích pozorovacích schopnostech a vykonávání, protokol by také měl následovat kritéria tak, jak jsou seřazeny za sebou, což popisuje vyzrálý výkon. Výsledky budou více konkrétní, jsou-li pozorovatelé dobře obeznámeni s protokolem a bodovacím systémem.

2. Pozorovací podmínky

Pozorování by mělo být prováděno přímo během hry, a to pomocí analýzy videonahrávek. Hráči by měli být nahráváni individuálně (na záběru pouze jeden hráč) k přesnému posouzení dovedností. Hráč by měl být vidět v obraze po celou dobu a jeho dovednosti jsou pozorovány (hodnoceny) pouze, když je vše dobře patrné.

3. Standardní skórovací kritérium

Pozorovací protokol:

Každá dovednost má 4 nebo 5 výkonnostních měřítek, která popisují vyspělé provedení každé konkrétní dovednosti. V případě použití tohoto nástroje k bodování hráčských dovedností by měli být dodrženy tyto kroky.

- a. Pozorování hráče předvádějícího dovednosti v herní situaci a zaměření se na uvedená měřítka.
- b. Tam kde hráč předvádí prvek či kritérium správně, značíme “1” do příslušného okna, tam kde ho správně neprovádí, značíme “0”. Každou položku se snažíme pozorovat co nejvíce-krát.
- c. Pokud některá okna zůstanou prázdná, můžeme je doplnit později.

Bodovací list:

Po skončení hry počítáme skóre následujícím způsobem:

Pokud hráč nepředvede výkonnostní kritérium v dané (určité) dovednosti, obdrží v ní “0”. Pokud kritérium předvede jednou z dvou pokusů, dostane za něj “5”. Je-li zde 3 či více postřehů, je skóre počítáno součtem všech “jedniček” a “nul”. Poté spočítáme skóre z 10 s tímto výsledkem. Například: první kritérium je střelba, hráč je zaznamenán čtyřikrát se skórem třikrát “1” a jednou “0”. To se rovná $\frac{3}{4}$. Tento výsledek dává hráči 7,5 z deseti pro první kritérium – střelbu.

Dovednosti, proč a jak pozorovat?

Jízda s pukem – ovládání puku

1. Kontrola puku bez ztráty rychlosti
2. Puk zůstává v oblasti kontrolovatelnosti
3. Puk je chráněn před protihráči (obránci)
4. Kontrola puku je zachována při změně směru
5. Hlava a oči nesměřují na puk
6. Hráč používá obě ruce

Proč a jak pozorovat:

1. Proč: hráči potřebují udržet puk bez ztráty rychlosti (puk by mohl být odebrán protihráčem)

Pozorování: puk zůstává v blízkosti sledge, zatímco hráč manévruje sledgem v plné rychlosti

2. Proč: puk by měl být snadno udržen, což dává hráči mnoho možností ke hře

Pozorování: puk zůstává v dosažitelné a manévrovatelné vzdálenosti od sledge a ostatních hráčů

3. Proč: k zajištění stálého držení puku

Pozorování: hráč udržuje sledge mezi pukem a bránícím hráčem

4. Proč: není-li udržena kontrola puku, hráč jej může ztratit

Pozorování: hráč mění směr při stálé kontrole puku

5. Proč: hráč potřebuje přehled o pozici ostatních hráčů a možných soupeřů

Pozorování: hráč ukazuje přehled o ostatních hráčích, hlavu má nahoře a očima sleduje dění na hřišti (hlava a oči nesměřují na puk)

6. Proč: hůl je používána pro pohyb po hřišti a manipulaci s pukem, hráč proto musí být schopný používat obě ruce

Pozorování: hráč využívá pravou i levou ruku k manipulaci s pukem

Přijímání soubojů

1. Rychlé nabytí stabilní polohy

2. Hráč je připraven na náraz, pro výsledný nižší kontakt

3. Hráč by měl být mírně před bránícím hráčem

4. Držení puku je zachováno

Proč a jak pozorovat:

1. Proč: hráč potřebuje být co nejrychleji zpět ve hře, protože jinak jeho tým postrádá jednoho hráče a vytvářejí se tak příležitosti pro protivráče

Pozorování: hráč je pohyblivý a snadno se vrátí do herní pozice

2. Proč: čím méně je hráč rozhozen nárazem, tím rychleji se může vrátit zpět do hry

Pozorování: před nárazem se hráč zpevní a připraví se, takže následek nárazu není tak velký

3. Proč: je-li hráč přijímající náraz mírně před hráčem, který na něj útočí, je schopen se nárazu vyhnout a nebyť tak dlouho mimo hru

Pozorování: hráč je mírně před přibližujícím se hráčem a odhadnul rychlost tohoto hráče, takže v okamžiku nárazu je před protivníkem

4. Proč: ztratí-li hráč držení puku, otvírá se tím možnost pro získání puku soupeřovým týmem

Pozorování: hráč drží puk i po nárazu

Přihrávky

1. Přihrávka je v dosahu hráče, který ji přijímá
2. Přihrávka odpovídá situaci
3. Ostří hokejky je při přihrávce svisle k cíli
4. Příprava, provedení a dokončení je zřejmé
5. Hráč drží rovnováhu a pokračuje ve hře při dokončení přihrávky
6. Hlava je nahoře, sleduje cíl

Proč a jak pozorovat:

1. Proč: přihrávka musí být nadosah a vhodná pro účelnou schopnost hráče, který přihrávku přijímá tak, aby tým udržel puk

Pozorování: přijímající hráč zachytí puk

2. Proč: je mnoho situací, které se při hře vyskytnou, přičemž hráči musí být schopni přizpůsobit přihrávku tak, aby odpovídala probíhající situaci, vzdálenosti mezi přihrávajícím hráčem a hráčem, který přihrávku přijímá a pozici protivníka

Pozorování: puk urazí vzdálenost k přijímacímu hráči bez zachycení soupeřovým týmem

3. Proč: s ohledem na mechaniku je hůl ve svislé pozici k cíli výhodnější pro provedení správné přihrávky

Pozorování: hůl je svisle k ledu

4. Proč: k úspěšnému provedení je třeba 3 fází pohybu – příprava, provedení (realizace) a dotažení

Pozorování: je zde jednoznačná přípravná fáze, specifický bod působení a jednoznačné dotažení

5. Proč: jestliže by hráč potřeboval čas, na znovunabytí stabilní polohy hrozí nebezpečí, že kdyby přihrávka nebyla úspěšná, ztratil by možnost na nápravu a soupeřící tým získal držení puku

Pozorování: hráč přihrává, je schopen následovat puk a dostat se do správného postavení

6. Proč: dívá-li se hráč na puk, zvyšuje se pravděpodobnost zásahu soupeřova týmu. Má-li hlavu nahoře přijímající hráč, je si lépe vědom, že přihrávka je zamýšlena pro něj

Pozorování: hráč se dívá na cíl, ne na puk

Přijímání přihrávek

1. Hráč má okamžitou kontrolu nad pukem
2. Přihrávka je ztlumena a chráněna po přijetí
3. Hráč je schopen přijmout špatnou přihrávku
4. Přijmutí puku v plné rychlosti

Proč a jak pozorovat

1. Proč: hráč by měl být schopen další hry ihned po převzetí přihrávky

Pozorování: hráč je schopen manipulovat s pukem jistě a pohodlně pomocí holí ihned po přijetí přihrávky

2. Proč: hráč by měl být schopen chránit puk před soupeřem po jeho převzetí

Pozorování: hráč používá hole či sledge k zakrytí puku před soupeřem

3. Proč: nejde-li přihrávka od spoluhráče přímo na hráče (kterému byla určena), ten by měl být schopen kompenzovat tuto chybu

Pozorování: hráč přizpůsobí rychlost a směr, a je tudíž schopen přijmout přihrávku, která není úplně přesná. Je také schopen použít špičku hole k přijmutí přihrávky

4. Proč: musí-li hráč k převzetí puku zpomalit, mizí moment překvapení a zároveň umožňuje protihráči přečíst hru a získat tak výhodu držení puku

Pozorování: není patrné zpomalení rychlosti či záměrná změna směru při přijímání puku

Střelba

1. Sledge je ve správné pozici pro střelbu (vzhledem ke hře)
2. Hráč je schopen střelby v plné rychlosti
3. Příprava, provedení a dokončení je zřejmé
4. Vhodný výběr střely

Proč a jak pozorovat

1. Proč: hráč by měl být ve výhodné pozici, aby mohl reagovat na odražené pukky či jiné situace po střele. Střela bude přesnější, je-li hráč v lepším postavení

Pozorování: je-li hráč otočený směrem k dráze letu střely, je schopen tuto střelu okamžitě následovat

2. Proč: ztratí-li hráč před střelou rychlost, moment překvapení se zmenšuje či dokonce úplně mizí. Moment překvapení je při skórování naprosto nezbytný

3. Proč: příprava, provedení a dokončení jsou nezbytné fáze potřebné pro dobrou střelu, umožňuje shromáždění rychlosti a zvětšení přesnosti

Pozorování: přesné a souvislé fáze zpětného rázu, úder a dokončení

4. Proč: hráč potřebuje vybrat střelu, která je nejvhodnější vzhledem k volnému prostoru (branky), pozici sledge, úhlu a pozici brankáře

Pozorování: přesná střela míří k odkryté brance

Napadání bez kontaktu

1. Hráč zůstává mezi pukem a potenciálním přihrávajícím hráčem

2. Jízda souběžně s protihráčem a přibližování se v 45° úhlu

3. Vždy sledovat situaci ve hře

4. Jet mírně před protihráčem

5. Hokejka připravena pro zachycení přihrávky

Proč a jak pozorovat

1. Proč: pozicí mezi pukem a hráčem, který přihrávku přijímá, se zvyšuje pravděpodobnost zachycení puku, zároveň je pro přihrávajícího hráče těžší vidět spoluhráče, který by měl přihrávku přijmout a naskýtá se tak možnost odebrání puku

Pozorování: sledge je v pozici mezi pukem a potenciálním příjemcem puku

2. Proč: opět, tato pozice blokuje potenciální přihrávku a zajišťuje, že hráč, který je napadán nemůže ujet

Pozorování: hráč jede souběžně s protihráčem a přibližuje se v 45° úhlu

3. Proč: hráč si musí být vědom možných únikových cest hráče, kterého chce napadat, aby mohl provést úspěšné napadení, zároveň si musí být vědom pozice puku a ujistit se, že není vyhozený nebo mrtvý

Pozorování: oči a hlava jsou nahoře, sledování hráče a puku

4. Proč: je-li se hráč, který je napadán, schopen dostat před napadajícího hráče, může ujet bez jakéhokoli přerušení. Je-li napadající hráč mírně před protihráčem v době střetu, může ho zastavit

Pozorování: při přistupování k protihráči a napadání je hráč ve správné vzdálenosti, ne příliš daleko za hráčem, aby mohl ujet, ale ani ne příliš před ním, aby nemohl zastavit a jet kolem

5. Proč: hráč, který je napadán by se mohl pokusit zbavit se puku před napadením, hráč by měl být schopen zachytit každou přicházející přihrávku, raději než riskovat ztrátu držení

Pozorování: hůl je dole, připravena zachytit přihrávky

Souboje tělem

1. Souboj je kompletní po použití ramena
2. Soustředit pozornost na hráče ne na puk
3. Rovnováha je zachována před i po souboji
4. Hokejka je nízko a lokty dole

Proč a jak pozorovat:

1. Proč: nekompletní napadení může být nebezpečné pro hráče, který je napadán a bude méně úspěšné

Pozorování: hráč prokazuje odhodlání napadnout protihráče, to je provedeno pomocí ramene

2. Proč: znovu, bojí-li hráč provést napadení soupeře, může ho zranit a nebude mít tu stejnou rozptylující součást jako provedené napadení

Pozorování: hlava je nahoře a sleduje hráče, sledge je zaměřený na napadání, ne na puk

3. Proč: ztráta rovnováhy před napadením může zmenšit jeho úspěšnost, ztráta rovnováhy po napadení poskytne protivníkovi čas na znovunabytí rovnováhy a veškerá výhoda po napadení se ztrácí

Pozorování: kontrolovaná pozice a rovnováha před, v průběhu a po kontaktu

4. Proč: lokty či hůl ve vzduchu při napadání mohou být nebezpečné a vyúsťují v penalizaci, která se projeví přesilovkou pro soupeřův tým

Pozorování: hůl je nízko a lokty dole

Souboje hokejkou

1. Hokejka protihráče je nadzvednuta hned při zahájení střelby nebo přihrávky

2. Puk je protihráči odebrán

3. Hokejka je držena dole a kontrolována

4. Souboj je směřován na čepel hokejky ne na rukojeť

Proč a jak pozorovat

1. Proč: je-li hráčova hokejka nadzvednuta, není schopen přihrát či střílet, a je tak možné získat držení puku

Pozorování: jakmile je protihráč nachystaný střílet či přihrávat, hráč nadzvedne jeho hůl

2. Proč: cílem kontaktu hokejkami je odebrání puku ze soupeřova držení

Pozorování: po napadení je puk volně ve hřišti či v držení týmu, který napadal

3. Proč: vysoká hůl vyúsťuje v penalizaci a dává tak soupeřícímu týmu výhodu přesilovky

Pozorování: hůl je držena dole a ve správném směru

4. Proč: rukojeť hole je dál od čepele, která je lépe zasažitelná, dá se snadněji nadzvednout a puk se dá lépe sebrat ze soupeřova držení. Je zde také menší pravděpodobnost zahákování či vysoké hole

Pozorování: hráč míří na čepel hole ne na rukojeť

Zápis o utkání

Mužstvo:

Hráč:

Skóre na 10	Měřítko 1	Měřítko 2	Měřítko 3	Měřítko 4	Měřítko 5	Měřítko 6	SOUČET
Jízda s pukem							
Přijímání osobních soubojů							
Přihrávky							
Přijímání přihrávek							
Střelba							
Napadání bez kontaktu							
Souboje tělem							
Souboje hokejkou							

Meziskóre 1= (0,7*celková jízda s pukem) + (0,3*celkové přijímání osobních soubojů)

Meziskóre 2= (0,5*celkové přihrávky) + (0,5*celkové přijímání přihrávek)

Meziskóre 3= celková střelba

Meziskóre 4= (0,8*celkové souboje tělem) + (0,2*celkové souboje hokejkou)

Celkové skóre= meziskóre 1 + meziskóre 2 + meziskóre 3 + meziskóre 4